

Lange terugverdientijd Zonnepanelen zonder salderen

Salderen is het gebruiken van het elektriciteitsnet als accu. De overheid loopt hierdoor veel inkomsten mis en dreigt het salderen op te heffen. Mogelijk kan het niet meer na 2020 of 2023.

Tekst en foto: Wilbert Beerling

Op politiek vlak is het spannend rondom het thema salderen van elektriciteit. Mocht de salderingsregeling in 2020 of 2023 verdwijnen, dan ziet het verdienmodel er heel anders uit. Wie nog wil investeren zal zich achter de oren krabben. Dat de salderingsregeling daadwerkelijk verdwijnt is overigens nog lang niet met zekerheid te stellen. Op 13 december 2016 werd een motie aangenomen ter verlenging of verbetering tot 2024.

Hoe zat dat ook alweer?

Meer dan tweederde van de prijs die je betaalt voor elektriciteit, gaat niet op aan stroom, maar aan het gebruik van het elektriciteitsnet en vooral belastingen. Maar over de stroom die je zelf opwekt, hoef je geen belastingen te betalen. Zonnepanelen wekken alleen overdag elektriciteit op. Dat terwijl een melkveebedrijf ook stroom nodig heeft als het donker is. Zonder maatregelen zou je belasting moeten betalen over de stroom die je 's nachts afneemt. De oplossing die Nederland heeft bedacht heet salderen. Als je elektriciteit levert aan het net, mag je dezelfde hoeveelheid afnemen tegen dezelfde prijs, zonder dat je daarover belasting wordt berekend. Stel dat je voor de opgewekte stroom net zoveel krijgt als een energieleverancier: zo'n 5 cent per kWh. En dat je 7 cent belasting moet betalen voor de stroom die je

afneemt. Dan kost elke kWh die je niet zelf kunt opwekken op het moment dat je het nodig hebt 7 cent. Binnen de salderingsregeling wordt deze 7 cent niet in rekening gebracht. Welnu, de salderingsregeling staat ter discussie in de politiek. Het elektriciteitsnet wordt immers gratis beschikbaar gesteld als accu. Over de afgenomen gesaldeerde loopt de overheid belastingen mis.

Rendement

In de tabel op de volgende pagina lees je dat het financiële rendement van zonnepanelen achteruit holt als het salderen wegvalt. Slechts de fiscale voordelen met de KIA en EIA verzachten de pijn een klein beetje. Bij voldoende winst door de jaren heen kunnen beide volledig benut worden en scheelt het nog ruim 10.000 euro bij een installatie van circa 40.000 kWh.

Verbruik en salderen

Het gemiddelde verbruik van een Nederlands melkveebedrijf was in 2015 41.100 kWh volgens de databank van Wageningen Economic Research (Agrimatie). Dit verbruik houden we aan in de berekening. De verschillen tussen robotbedrijven en bedrijven met een conventionele melkstal zijn aanzienlijk, maar dat is geen nieuws. Het verbruik per 1.000 kg melk ligt net boven 50 kWh, daarmee zou het gemiddelde bedrijf ruim 800.000 kg produceren in

De prijs van een kWh

Slechts een derde van wat de gemiddelde melkveehouder voor een kWh betaald, gaat op aan de daadwerkelijke elektriciteit. De milieubelasting per kWh kost meer dan de elektriciteit zelf. Ook het netbeheer en overige kosten hebben een flink aandeel op de energierekening. De energieleverancier draagt deze inkomsten af aan de netbeheerder alsook de belastingen aan de overheid.

2015. Het geldende devies is zoveel vermogen (Wp) op het dak installeren als je zelf nodig hebt en voorkom dat je per saldo teruglevert. De vraag is dan: hoeveel procent van de energie die de panelen overdag opwekken, wordt direct verbruikt en hoeveel gaat het net op? De melk van de avondmelking wordt in de nacht gekoeld, het melken zelf vindt plaats op momenten dat de panelen in de winter niet of nauwelijks, en in de zomer niet maximaal produceren. In de winter wordt mogelijk ook een deel van de ochtendmelk in het donker gekoeld. Bij melken met een robot liggen de koel- en melkmomenten volledig anders. Op aangeven van een adviseur gaan we in de berekening uit van 30 procent direct verbruik en 70 procent levering om later te salderen. Het aantal panelen in de berekening is zo afgestemd dat het gemiddelde eigen verbruik net niet gedekt is.

De investering in de zonnepanelen is niet de enige kostenpost. Daarbij komen nog zaken als een omvormer en overige kosten zoals een zwaardere aansluiting. Liggen de panelen eenmaal op het dak, dan zullen ze af en toe gereinigd moeten worden. Voor reinigen en onderhoud nemen we 450 euro per jaar. Voor de installatie horen we bedragen van 80 tot 93 cent per Wp.

Financieel voordeel

De belangrijkste vraag is natuurlijk wat onder de streep overblijft als het salderen na 2020 of 2023 zou worden afgeschaft. Met een stroomprijs (variabele kosten) van 12 cent per kWh loopt het rendement van de investering terug tot ver beneden 5 procent bij salderen tot 2023 en nog verder bij salderen tot 2020. Fiscale voordelen zijn dan niet meegeteld. Vier procent rente over het gemiddelde geïnvesteerde vermogen is wel meeberekend, de afschrijftermijn is op 25 jaar gesteld. Met een stijging van de stroomprijs is geen rekening gehouden.

Wat kost een kWh bij de energieleverancier?

Opbouw tarief (in euro) energieleverancier	per kWh	Verbruik	per jaar
Elektriciteit	0,05	41.100	2.055,00
Milieubelasting over:			
0-10.000	0,11	10.000	1.063,00
10.001-40.000	0,06	31.100	1.771,46
Variabele kosten totaal			4.889,46
Variabele kosten per kWh			0,12
Netbeheer (Liander 3x 80A)	Per maand		Per jaar
Aansluittarief	2,77	12	33,25
Vastrecht transport	1,50	12	17,99
Transportafhankelijk tarief transport	148,28	12	1.779,37
Meetdienst	1,42	12	17,08
Vaste leveringskosten (Main Energie)	3,50	12	42,00
Vaste kosten totaal			1.889,70
Totale kosten elektriciteit van leverancier			6.779,16
Verbruik in kWh			41.100
Kosten per kWh excl. BTW			0,16

De milieubelasting betaal je ook per kWh, het overige deel zijn vaste kosten voor het netbeheer. Die betaalt iedereen die is aangesloten op het net, wel of geen zonnepanelen. We nemen de vaste kosten van netbeheerder Liander en energieleverancier Main Energie.